

Előfizetési árak:

Égész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 » — »
Negyedévre . 5 » — »
Egy hóra . . 1 » 70 »
Egyes szám ára 8 fillér.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével
szemben,

hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
felvilágosítások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.

A zabszállítási ügy.

Pécs, 1900. március 5.

Sándor Pál nagybirtokos és nagyke-
reskedő a budapesti kereskedelmi és ipar-
kamara múlt heti ülésén bejelentette,
hogy Ugron Gábor a hadügyi kormányzat
által tisztán a termelők számára főtart-
tott terményszállításra vállalkozott s an-
tán ezt a vállalatot eladta a Baruch Je-
remiás terménykereskedő cégnek, a mely
eljárásával kijátszotta azt az intenciót, a
mely a hadügyi kormányzatot vezérelte,
mikor terményszükségletének egy részét
közvetítő ügynökök kizárásával egyenesen
a termelőktől kívánta beszerezni s így azt
a hasznot is, a mely különben a közve-
titő kereskedő zsebébe vándorolna, szin-
tén a termelőnek akarta juttatni.

Hogy ennek a bejelentésnek politikai
háttere, egy félelmetes ellenzéki pártvezér
meghurcolása volt a tulajdonképi végcélja,
azt nemcsak abból gyaníthatta mindenki,
hogy a támadás éle Ugron Gábor ellen
irányult, hanem abból is, hogy a keres-
kedelmi kamarában, tehát kiváltképen a
közvetítő kereskedelem érdekeinek védel-
mére hivatott testületben jutott kifejezésre
az a panasz, melynek tárgyát a termelők-
nek az a sérelme képezi, hogy az ő ro-
vásukra a kereskedelemnek jutott a neki
szánt haszon.

Eme különös körülmény, főleg mikor

még csak állításokról volt szó, a melyeket
mellékcéltatok diktálhattak, de bizonyítva
éppen nem voltak, az egész affért nem
tette alkalmassá arra, hogy vele e helyen
foglalkozunk s belőle a konzekvenciákat
levonjuk, mielőtt az egész ügyállás tisztá-
zva, a fölhozott vádak beigazolva vagy
megcáfolva nincsenek.

Azóta azonban megjelent Ugron Gá-
bor nyilatkozata, melynek lényege az, hogy
ő a múlt évben 3800 métermázsa zab
szállítását vállalta el a hadi kincstár szám-
lájára mint nagybirtokos termelő, azt tény-
leg a saját 5000 holdat meghaladó bir-
tokának terméséből szállította is, a Ba-
ruch céget pedig csak a termény restálá-
val és a katonai raktárakba való beszálli-
tásával bizta meg.

Viszont az Ugron Gábor személyes
és politikai ellenségei a sajtóban, különö-
sen a Bánffyék lapjában, a „Magyar Szó”-
ban, meg az Eötvös Károly közlönyében,
az „Egyetértés”-ben, a melyek csodálatos
módon egy huron pendülnek támadásaik-
ban, valóságos panamává fújták föl az
esetet. Kisütötték, hogy Ugron Gábor bir-
tokából csak 1600 hold a szántóföld s
ő mégis 32,000 métermázsa zab szállítá-
sára vállalkozott, tehát olyan zabot szállít
mint termelő, melyet ő nem termelhet,
hogy a szállítási üzletet kéz alatt kéri a
piaci árnál sokkal magasabb áron, hogy

üzleti szerződését a Baruch cégnek adja
át s ennek fejében ettől jutalékot kap.

Mindezek a vádak még az országgyű-
lés termébe is utat találtak s összeférhet-
lenségi bejelentés alakjában a Ház egyik
bizottságának birói fóruma elé lettek te-
relve, a mi az egyedül helyes ut, mert
csak ott lehet tisztázni az ügyállást, bi-
zonyítani a vádakot s közhitelűleg véde-
kezni ellenük.

A mint a dolgok ma állanak, végle-
ges ítéletet mondani még nem lehet ró-
luk, de némi reflexiókat mégis lehet már
fűzni hozzájuk, anélkül, hogy tartani kel-
lene tőle, miszerint a további fejlemények
azokra rácsfoljanak.

Most vegyük csak a tényállást úgy,
ahogy azt Ugron Gábor maga előadja. Ő
vállalkozott 3800 métermázsa zab szállítá-
sára s azt tényleg a maga terméséből
szállította, a Baruch cég csak mint az ő
fuvarozója szerepelt. E mellett a tényállás
mellett kétségtelen, hogy a kérdéses üzlet
jogilag nem lehet összeférhetlen a képvise-
lői állással, mert a maga termését még
a képviselő is eladhatja annak, akinek
akarja. A törvény csak azt tiltja, hogy a
képviseelő a kormányval szerződési viszony-
ban álló vállalkozó legyen, a „vállalkozó”
szó pedig a rendes használatban kereske-
delmi közvetítést jelent.

Csakhogy a képviselői állással nem-

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Magyarország és a pápaság.

— A „Pécsi Figyelő” eredeti tárcája. —

— Irta és a pécsi Katholikus Kör márc. 4-diki esté-
lyén felolvasta: Nagy Benjamin dr. —

A teuton hagyományok szerint, mikor
Krisztus megdicsőülve az égbe szállott, szt.
Péternek az egyház védelmére két kardot ha-
gyományozott. E két kard jelzi a világi és
lelki hatalmat a királyok földi és a pápák
szellemi uralmát. Mindkét hatalom szükséges
és nálunk e két eszme már az állami lét haj-
nalán szerencsésen egybefonódik, összeszövö-
dik. Róma áthatja egész nemzeti életünk, né-
pünk lelkületében meg a király és a szentatya
tisztelete összeforr. Mint régen, úgy korunkban
is sokszor üdvözlö a magyar Szt.-Péter utódját
és üdvözlésében az öröm és hála egyesül. Most
koronáztatása évfordulóján XIII. Leó előtt hó-
dolunk. Az ő nyájas, szelid képe van előttünk,
lelkünk meg a régmúltban révedez, hangunk
a jelen örömtől áradoz, szemünkben meg a
hála ősi könyve ragyog. Valóban XIII. Leó tró-
nusánál az örök Péter jut eszünkbe és kép-
zeletünk könnyedén visszazál nemzeti mul-
tunkba, végigmereng ezer év derűn.

Mindjárt nemzetünk bölcsőjénél megható
kép tárul elénk. Túl a Bakony erdein ősz em-

berek haladnak kemény szőrruhában, alázatos
fővel. A legvénebb, ki elől jön, keresztet hoz
kezeiben, az Isten győzelmi jelképét. Marcona,
harcedzett férfiak tekintetüket bizalommal füg-
gesztik az eddig előttük ismeretlen képre, a
szent keresztre és szelid borongással lerakják
Európát rettegető fegyvereiket. Fejedelmük
meg egy medence szélére térdel, mely előtt
ősz ember áll hosszú aranyos öltözetben, egyik
kezeiben gyémántokkal kirakott pásztorbot, a
másikban vertarany kehely. Azután a fejede-
lem meghajtja fejét, a kehelyből a szent víz
fejére csordul, e percben Vajknak neve Ist-
vánra változik és a szent víz széles ez or-
szágban kioltja a pogány oltárok áldozati tűzét.

Rómában ezalatt II. Sylveszter álmod lát,
az álmod Isten küldte és szavára a pápa áhi-
tattal hallgatott. A lengyelek urának, Boleszlá-
vnak szánt szentelt koronát a párduccal és
kócsaggal ékes magyar követségnek nyújtja
át, kiknek fejedelme a Kárpátoktól parancsol
egész a tengerig, ki már ezer meg ezer ma-
gyarral ott áll az egyház küszöbén. A korona
küldéssel az egyház főpapja Istvánt királynak
ismeri, szent munkálkodását megszenteli és
így nem jutottunk a hunok és avarok sorsára,
hanem a széthúzó pogány törzsekből megala-
kul a pápa áldásával egységes keresztény ál-
lamunk.

Ez volt nálunk a pápaság nagy munká-
jának kezdete. Majd még jobban ellepik ha-
zánkat a téritők, hogy nemzetünk a keresz-

ténység hirdetése által tökéletes és művelt
nép legyen. A bencések fekete ruhában iz-
zadva törnek utat az érintetlen erdőkn, me-
csarakon, tátongó sziklákon keresztül. Fűrke-
szik a barlangok rejtekeit, mert sohasem tud-
ják, mikor esnek a pogányoknak, mint szent
Gellért áldozatul. Majd meg, mint a görög
rege Orpheusa, egyszerű dallamot játszanak
primitív eszközökkel és a himnuszok éneklé-
sével csalogatják magukhoz ujtástól még foly-
ton rettegő népünket. Pannon-hogy a térités
és művelés középpontja. Ott, mikor megszólal
napkeltével az „Ave” harangja, az egyik a
sokaságnak a misét mondja, a másik a gyó-
mókat hallgatja, a harmadik a betegeket vi-
gasztalja. Egyesek gyógyfüveket szednek, egy-
szerű orvosi szereket készítenek, mások meg
az iskolában olvasásra, írásra, zenére és mes-
terségekre tanítanak, mert a pap a népek
tanítója, orvosa. Mikor már többen vannak az
Urnak munkásai, főleg mikor Róma segítő
társaiul küldi Szent Bernát fiait, akkor a
posványos, mocsaras helyeket lakható falvakká,
a rengeteg erdőket virágzó mezőkké alakítják.
Ekevassal forgatják a hazai földnek hantját,
verejtékekkel öntözik, viragoztatják barázdáit.
Vonzó példájukkal harcias népünket a békés
munkára vezérlik, benépesülnek a vadonok,
növekszik az anyagi jólét és így alakul ki las-
sanként művelődésre hajló államunkból a pá-
pák utmutatásával a földművelő Magyarország.

Elismeri ma már Róma téritő légióinak

csak jogi kötelezettségek járnak; az a politikai szerep, melynek betöltésére a képviselő hivatva van, etikai tekintetek szem előtt tartására kötelezi őt. Fokozott mértékben áll ez az ellenzéki képviselőre és legfokozottabban a pártvezérre nézve, mert az ő szerepe a kormány tevékenységét nemcsak jogi, hanem etikai szempontból is ellenőrizni; hisz jogi formulákkal könnyű dolog igazolni olyasmit is, a mi magasabb etikai szempontokból soha sem található igazolást.

Az ellenzéki pártvezérnek tehát aggodó gondossággal kell kerülni mindennek még a látszatát is, ami annak a gyanúnak adhatna tápot, hogy ő csak a kormány fölött gyakorolt kritikájában hivatkozik az etikai szempontokra, de szem elöl téveszti azokat, mihelyt a maga hasznáról van szó. És ezt a gondosságot mulasztotta el Ugron Gábor, mikor a kincstár részére terményszállításra vállalkozott.

Nemcsak elhiszük, de legbensőbb meggyőződésünk az, hogy Ugron Gábornak esze ágában sem volt képviselői, vagy pláne pártvezéri tekintélyét és befolyását érvényesíteni a kérdéses üzlet elnyerésére s hogy annak megkötésénél és realizálásánál a legegyenesebb becsületességgel járt el, hogy ellenzéki magatartására ez az üzlet egy szemernyi befolyással nem volt: de eljárása mégis alapul szolgált oly kinos gyanúsításoknak, a melyek nemcsak politikai szereplését, de magát az ellenzéki pártot is, amelynek ő a vezére, diszkreditálni képesek.

Ugron Gábor az ellene indított hajszából érintetlen egyéni reputációval kerülhet ki, de az ellenzéken mégis rajta szárad, hogy űti a kormányt, de azért tartja a zsákot, mikor a kormány koncot osztogat. Azzal nem torkolhatjuk le a vádaskodókat, hogy mi kényszerítettük a kormányt az osztogatásra, mert akkor is azzal vághatnak vissza, hogy csak azért kényszerítettük, hogy nekünk is jusson.

nevelő munkáját mindenki. Szónál hangosabban hirdetik azt a gazdag királyi alapítványok és Árpádkori királyaink szigorú ragaszkodása a szentszékhez. — A zavaros középkorban a fejedelmek, népek szeméi mind Rómára irányulnak, mert ott uralkodik Krisztus helytartója, a keresztényeknek atyja. Van a pápának ájtatos adományokból külön állama, de még nagyobb szellemi hatalma, mit a nép hite, a fejedelmek áhitata, a hagyományos közfelfogás és nem a zsarnokság ruházott reá századok leforgása alatt. Ugy tűnik fel a középkori pápai hatalom, mint manap a kormányok munkája, ellenőrzi a királyt, vigyáz a népszabadságra, fékezi a zsarnokokot, segíti az igazságért üldözötteket; a ki pedig makacsul ellenáll, azt mint az ördög gyermekét, büntető tegevével lesújtja.

Ez európai felfogás magyarázza meg Árpádkori történetünk lapjait. III. és IV. Henrik beolvasztó törekvése ellen a szentszék védelmezi, pártfogolja hazánkat. IX. Leo ügyünkben teszi meg — bár hasztalan — Németországi békeutját, VII. Gergely meg Géza királyunknak állandó utasításképp írja, hogy a magyar birodalom szabad maradjon és uralkodója király legyen, nem pedig királyka. Ez a politika győz, a hatalmas német császár meg a világra szóló investitúra harcban elbukik. Majd mikor a világalomról ábrándozó görög császárnak, Manuelinek neveltje átlépi országunk határát, III. Sándor áll melleje, Isten nevében megkoronáztatja, jó tanácsaival támogatja. És

Leo-ünnepélyek.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1900. március 5.

A katolikus világ örömnepet ült tegnap. Mint egy nagy család, a családfőnek ülte születésnapját s mint hű alattvaló megünnevelte a pápa megkoronázásának huszonkettedik évfordulóját. Leoé volt ez a nap, XIII. Leoért könyörögtek a hívők az oltár előtt, a kilencven éves, agg szent atyáért. Kilencven év! majd egy egész század! Mekkora lehet terhe? Csak egy XIII. Leo képes elviselni, kit az idők viharai és a sors csapásai ha meg is viseltek, de még csak meghajlítani sem tudtak, annál kevésbé megtörni. Az isteni szózzal szívében, égi reménytől eitelve most is oly erővel kormányozza az egyház hajójának agg kormányosa a viharoktól hányt-vetett hajót, mint huszonkét évvel ezelőtt, miként ha nem is aggastyán volna. Máznak kilencven évvel már teher az élet, már beszélni is nehezére esik, jóllehet, nem voltak súlyos gondjai az életben, bár a csapások és vészek nem torlódtak sohasem feje fölé. A kilencven éves XIII. Leo még mindig dolgozik fáradhatatlanul; pedig különösen pápaságának hosszú évei alatt ugyancsak nyomták vállait a gondok, az egyház kormányzásának nagy gondjai. S hogy össze nem roskad a nagy teher alatt, az Isten kegyelme csupán, mit a hívők buzgó imája ugyszólván úgy erősít ki, ostromolván szüntelen az eget. Tegnap is az egész katolikus világ imája szállt az éghez, az egyház szíve dobbaat meg örömben.

Városunkban a főgimnázium és a katolikus kör ünnepelte meg nyilvánosan az egyház fejének születési napját s koronázási évfordulóját.

(Leo-ünnepély a gimnáziumban.)

Az ideális érzelmű ifjuság, mely érdeknélkül tud lelkesedni minden szép, jó és nemesért, összegyűlt, hogy áldozzon a kegyelet, a fiai szeretet oltárán. Nem volt csillogó fény, sem ragyogó pompa, csak az érzelme nagysága, a megnyilatkozó, hamisítatlan ifjú kedély ragadta magával az ünnepélyre megjelent barátait az ifjuságnak.

Surányi Miklós VIII. osztályu tanuló nyitotta meg az ünnepélyt, elszavalván Komócsy József „Ünnepi ódá”-ját nagy hatással. Az ünnepély fénypontját Greksa Kázmér dr. fő-

a pápai bölcsességnek eredménye, hogy az a III. Béla, kit félve fogad a papság, az egész ország, 23 éves uralmában kelet ellen a legjobban oltalmazza hazánk vallásos politikai rendszerét. A tatárjárás idején, mikor minket mindenki elhagyott, elhagyatottságunkban rajtunk csak a szentszék könyörül. III. Honorius előzőleg Erdély különböző pontjain a barbarok ellen lovagrendi vitézeket alkalmaz. IX. Gergely a bevándorló kunokat térítgeti, majd Sajó és mohi pusztá hallatára szeméiből forró könyvek hullanak. IV. Ince Európában kereszties hadat hirdet és a tatárok ellen küzdőknek a szent földön harcolókkal egyenlő bucsukat biztosít. IV. Sándor még az egyházi kincseket is a szorongatott haza oltárára ajánlja.

Valóban az örök Péter, területi épségünkért, függetlenségünkért ébren örködik köztünk mely mint a béke angyala, folyton a békét hirdeti. A mi nemzeti átkunk, a pártütő Salamon lelke újra meg újra feltámad, ilyenkor a megkeresztelt szent atya megint a rendzavarókat s megható szavával, mint III. Ince, IV. Orbán, IV. Kelemen, X. Gergely, III. Miklós, kibékíti a koronás főket, lecsendesíti a viszálykodó koronás családokat. Így erősödik meg nálunk a pápák közbenjárásával a királyi tekintély és mindjobban kidomborodik a nemzet összetartója, a királyi felség.

A pápa a középkor itelőbirája, ellenőrzi a királyi hatalmat, fékezi a zsarnokokot, jutalmaz és büntet egyaránt. Királyi családunkból többeket, mint Istvánt, Imrét, Lászlót,

gimnáziumi tanár magas szárnyalású ünnepi beszéde volt, melyet „Leo pápa és a művelődés”-ről tartott. A lendületes szónoki beszédet, mely duzzad az erőből, a hévtől, mely telve van szónoki figurákkal s eredeti gyönyörű hasonlatokkal, a legközelebb be fogjuk mutatni olvasóinknak. Az ünnepi beszéd elhangzása után a gimnáziumi énekkar énekelte el Hoffer „Pápai himnusz”-át dicséretes precizitással. Majd Szövényi Ferenc, III. osztályu tanuló lépett fel. „Menekvés a boldogságos Szűzhöz” (Leo pápa költeményeiből) című költeményt adta elő meleg érzéssel, szép értelmesen, higgadtan, bátran. Mindenkit meglepett a kis fiu tehetsége. Utána Csernits Jenő VIII. osztályu tanuló szavalt Mindszentytől. „A szentek unokáihoz” szólott. Férfias hangján, mely a kellő helyeken el-ellágyult, harcra buzdította a kereszt vitézeit, lelkesen dörögte a hallgatóknak, hogy „Bontsuk ki a zászlót, hadd legyen büszkén, szabadon”. Az ünnepélyt a „Pápai induló” zárta be, melyet az intézeti énekkar adott elő szép betanulásban.

(A pécsi Kath. Kör felolvasó estélye.)

Tegnap délután fél hat órakor tartotta meg a kath. kör az első böjti felolvasó estélyét, mely alkalommal városunk előkelőségei s hölgyei megtöltötték a tágas terem minden zugát. A felolvasó estélyt XIII. Leo pápa emlékének szentelték, kit a gimnázium délelőtti sajtó körében, délután fényes publikum bevonásával a kath. kör nevében ünnepelt.

Az ünnepélyt itt is Surányi Miklós VIII. osztályu tanuló nyitotta meg Komócsy József „Ünnepi ódá”-val. Értelmes s ügyes szavataitért megtapsolták. A felolvasást Nagy Benjamin dr. főgimnáziumi tanár tartotta „Magyarország és a pápaság”-ról. Az érdekes felolvasást egész terjedelmében lapunk tárcarovatában közöljük.

A tapsvihar lecsillapultával a főgimnázium énekkara énekelte: „Fel Magyarhon!” A szép színezés s kellő értelem elragadta a hallgatókat. A tapsvihar újból felhangzott. Programmon kívül, közmegeledésre és mindenkin ek kiváló tetszésére Csernits Jenő VIII. osztályu tanuló elszavalta „A szentek unokáihoz”, Mindszenty Gedeontól. Kidolgozott szavatait szünni nem akaró viharos taps jutalmazta. Utána Czvetkovics Ferenc VII. osztályi tanuló hegedűn és Antoni Miklós VII. osztályi tanuló zongorán játszottak. H. Wieniawski: Legendák adták elő s a szép dallamok, az előadók

Erzsébetet, Margitot, Kunigundát nemzetünk nagy dicsőségére a szentek és boldogok lajstromába igtatja, a dicsőséges uralkodók érdemeit kiemeli és magasztalja, a lanyhakat és megfélemezetteket pedig feddő szavával korholja. Pápai legatusok sűrűn járnak be hazánkba és a kinél az erős szó nem használ, azt, mint a vérengző Aba Samuelt, az ország javait tékozló II. Endrét, az erkölcstelenségben megátalkodott Kún Lászlót az egyház büntető fegyverével lesújtják. „Átadják a bűnöst a sátnak, az pusztítsa el testüket, hogy lelkük az ítélet napján üdvözölhessen”. Mäskor meg kimondják a tilalmat a területre, mint az interregnum idején Buda városára. Elrettentő az egyház büntetése, megborzasztó annak hatása.

A templom ott áll a halandók lakai között, de mint a hulla, életjelek nélkül. A pap nem áldozza fel az oltáron Krisztus testét, nem olozza föl a mardosástól kintott bűnöst, megtagadja a szentelt vizet, a küzdelem és győzelem jelét. Az orgona néma, hymnusok nem hangzanak többé, a lámpákat halotti ének kíséretében kioltják, a feszületet, a képeket a méltatlanok elől fátyol takarja. A pap néha néha bűnbánatot hirdet, de fekete stólaban és csak az egyház csarnokában. A kisdedeket ünnepély nélkül keresztelik, a házasságokat az oltár helyett a temető sirjainál áldják meg. Az ünnepek gyásznapokká válnak és az egyházból kizártakat, mint a bélpoklosokat, mindenki kerüli, velük senki sem

ügyes interpretálása nem tévesztette el a hatást. Őket is megtapsolták. Most két harmadosztályú tanuló lépett a pódiumra: *Gebhardt* Antal és *Szövényi* Ferenc s ketten adták elő Leo pápa költeményét: »Menekvés a boldogságos Szűzhez«. A kis fiúk nem ijedtek meg a nagy és fényes publikumtól, hanem lámpaláz nélkül, közvetlenül, értelmesen s élvezhetően előadták a költeményt. Persze, hogy rengtek a tapstól a terem falai, meg is érdemelték.

Végezetül Platz-Meiszner: *Jubileumi Cantatet* adta elő zongora-, harmonium- és zenekar kísérettel a főgimnázium énekkara. A szépen betanult s jól előadott műben valóban gyönyörködött a hallgatóság s hálául megtapsolta Bitter Illés főgimnáziumi tanárt, a karmestert s a közreműködőket.

Kolleemesen eltöltött néhány félóra emlékével oszlott szét a nagy közönség.

A német-bólyi és villányi ásatások.

Pécs, 1900. március 5.

Lapunk legutóbbi számában tudósítást közöltünk a németbólyi és villányi ásatásokról, a mely közlemény egyik kitételére vonatkozólag ismert nagytudományú régészünk, *Juhász* László az alábbi nyilatkozatot küldte be hozzánk. Közöljük ezt egész terjedelmében, bár nem hisszük, hogy tudósítónkat az alábbi nyilatkozatban neki tulajdonított kisebbitési szándék vezérelte volna.

Juhász László nyilatkozata a következő: Tekintetes szerkesztő úr! A »Pécsi Figyelő« hirovatóban egy értesítést olvastam a németbólyi és villányi régészeti kirándulásokról *nb.* alairással, mely értesítés némely kitétele nem felel meg a valóságnak s épen ezért lesz szives több helyreigazítás és az igaz tény előadásának okából e néhány soromat közölni.

Azon kezd *nb.* ur a közlemény szerzője »Nekünk Baranyában nincsen *Wosinszky* Mórunk, ki a megyének minden dűlőjét az ös-ember viszonyai szempontjából felkutatta volna, s ha volna is emberünk, hivatalos elfoglaltsága nem engedi, hogy ott legyen, a hol akarja.« Ez utóbbi ur alatt természetesen *Szmik* mérnök ur értetik.

Nagyon keveset tud *nb.* ur, a mint látszik, a muzeum ügyéről, mert hiszen az én szak-
szerű, a budapesti és bécsi szakértők által,

ismert és elismert ténykedésem köztudomású. Köztudomású dolog az is, hogy én költséget és fáradságot nem kímélve a magam pénzén megyszerte ásatásokat eszközöltem, múlt évben a szakkörök általános elismerése mellett kiállítás rendeztem és végre is a városi régészeti muzeumot, mely mint a városi muzeum 9 teremben máris fennál, létesítettem s ha ezt ingyen használatra adtam át a városnak s a jövőben érte az előállításí árt minden nyereség nélkül visszaakarom, ezért nem aknamunka, hanem első sorban elismerés, kell hogy legyen a fizetés. Tudja meg tehát *nb.* ur, hogy én egészen és teljesen ugyanazt tettem, mint az előttem nagyrabecsült barátom *Wosinszky* Mór ur tett; *Szmik* ur ténykedését is helyeslem, csak egyben azt jegyzem meg, hogy a velleitásokat legyen szives kerülni, mert azon archeologiai tudomása nagyon sokára lesz Baranya viszonyait illetőleg, mint nekem. Csak pénzt! pénzt! és ismét pénzt! kérek az ásatásokhoz, a mihez eddig Baranyában egy fillért sem adtak és nagy dolgok létesülnek. *Juhász* László.

A vidék bünkrónikájából.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1900. március 5.

A »jó vidék« gyakran jó hírforrása a lapoknak. Vidéken még romlatlanok az erkölcsök: ez az általános felfogás; azonban ha az erkölcsi korlátokat áthágják ez egyszerű vidéki emberek, gyakran nagyobb szenzációval, több érdekességgel teszik, mint a városiak. Azt mutatják legalább az alábbi esetek, melyek a vidék bünkrónikájának legújabb történeteit képezik.

(Huszonötrendbeli váltóhamisítás.)

Egy egyszerű mohácsi földmives vete-medett arra, hogy váltókat hamisítson. Pénzre volt szüksége, de nem kapott sehol. Sem kölcsönt nem adtak neki; se kezeseket nem birt keríteni, a kik jót álltak volna érte valamelyik pénztintézetnél.

Ilyen szorult anyagi viszonyok között még 1899. elején volt *Szabó* (Peti) István, a ki azonban egyszer csak a »Mohácsi Kölesdős segélyző Egylet«-től mégis vett fel váltókra pénzt. Összesen nyolc darab váltót nyújtott

be e pénztintézetnél s 410 forintot kapott kölcsön. Mikor a váltók lejártak, rendszeresen megújította őket egészen mostanáig, a mikor azonban kiderült, hogy a nyolc eredeti eredeti váltót, melyekre a pénzt felvette, ő maga hamisította s a megújításoknál is rendszeresen fizte a hamisítást, úgy, hogy épen huszonötrendbeli váltóhamisítást követett el.

Az eredeti váltókra kezesekül két ismerősének, *Horáman* Istvánnak és *Heréb* János, mohácsi lakosoknak a nevét hamisította s valahányszor egy-egy váltó lejárt, újból hamis váltókkal cserélte ki. Így összesen kétizben újította meg a lejárt nyolc váltót s most került a sor a harmadizbeni megújításra. Egy lejárt váltót most is hamis váltóval akart kicserélni, azonban rájöttek a hamisításra s a két ember, kinek nevét rendszeresen hamisította, feljelentette Szabót a hatóságnál. A pénztintézet maga is feljelentést tett nyomban Szabó ellen saját ügyésze útján, hogy a váltóhamisító megbüntetését kérje.

Szabó nem is tagadott a nyomozás alkalmával semmit. Elismerte, hogy a huszonötrendbeli váltóhamisítást ő követte el. Meg is tették ellene a hivatalból is a feljelentést a pécsi kir ügyészséghez.

(Meglőtt éjjeli ór.)

Német-Márok községben az éjjeli ór nyugalmas mesterségét folytatta már régóta *Hájer* János. Soha sem volt baja tolvajokkal, vagy éjjeli csavargókkal; a mi azonban eddig nem fordult elő, megtörtént most.

Éjjeli sétáját végezte a faluban *Hájer* János, mikor egyszerre három ismeretlen egyennel találkozott. A három ember gyanút keltett az éjjeli órben, a ki elébök állt és igazolásra hívta fel őket.

Erre a három közül az egyik előlépett s válláról egy vadászfegyvert kapván le, szó nélkül rálőtt az éjjeli órra.

A lövés *Hájer* Jánosnak a bal lábát találta. Természetesen, összerogyott a lövés következtében és sebe miatt nem bírta üldözni az ismeretlen embereket, a kik kereket oldottak s mire a lövés zajára és az ór segélykiáltásaira, egy-két házból előjöttek a lakók, azok már messze jártak.

Bizonyára okuk volt rá, hogy az éjjeli ór ne tudja meg kiletüket és hogy elmenekülhessenek előle. Ezért lőtte meg lábán az elébök állt ór.

érintkezik. — E szigorú eljárásnak megvolt a hatása, sokan megjavulnak, sőt sokan, mint a folyton lázadó *Salamon*, kiengesztelő tragediával fejezik be viharos életüket. A hazai krónikás szerint a sikertelen görög hadjárat után leteszi pajzsát, elmegy az erdő sűrűjébe és érezve Isten sujtó kezét, bűneiért vezekel, Gyönyörűsége nevelt teste fáradtan fekszik hamuban és porban és a ki előbb a világiakért küzdött, most az égiek után tör. Majd meg — a mint hozzátoldják — szörruhában Fehérvárra zárandokol és ott a volt király megáll koldusként a templom küszöbén, atyafiától, *László* kezéből fogadja az alamizsnát, aztán a szem elől örökre eltűnik.

Ilyen volt nálunk az Árpádok korában a pápai belolyás. Az ezenkori pápaságnak utolsó tette az, hogy erőszakosan segítik, mint VIII. Bonifác, V. Kelemen, az Árpádok kihalásával hazánk trónjára az *Anjoukat*, de ebben is javunkat akarják, mint a későbbi idők helyes politikájukat beigazolják. *Róbert* Károly és *Nagy Lajos* uralmáért utólag nem gáncsolhatjuk, csak áldhatjuk a rólunk atyailag gondoskodó szentazék nemes célzatát. Valóban igaz, hogy a pápák a földiekben, mint gyarló emberek, ingadozó politikát követnek, de a lelkiekben akaratuk mindig egy-

1300 után az idők megváltoznak. A pápaság nagy veszedelembe jut, méltóságának, hatalmának, meg az egyháznak nagy kárára 70 éven át francia alattvalóként *Avignonban* raboskodik. Tekintélyét megtámadják az általa

alapított egyetemek, sokat rontanak a hódolaton a fejlődő nemzeti irodalmak és a nemzeti dalosok, kiknek ócsarló énekeit az előkelők udvaraiban, a lovagvárakban tapsvihar és koszorú fogadja. Majd bekövetkezik az egyházszakadás, több pápa között az országok megoszlanak, hozzájárul mindehhez még a renaissance korszaka, meg a hitújítás. Ugy, hogy mikor lassan-lassan kialakulnak a nemzeti államok, megszűnik a középkori felfogás, a pápák tisztán a kereszténység egyházi fejei maradnak. A XIV. századtól kezdve egész napjainkig nálunk is ritkán szólnak Rómából megerősödött országunk belső dolgaiba, csak a térítésre, vallásos műveltségünkre és a pogány török által megtámadott Európa hitere ügyelnek. Megerősítik tudományos intézeteinket, mint V. Orbán a pécsi egyetemet és sok híres főpapunk kerül ki a pápák által alapított Collegium germanico-hungaricumból. Egyszer bölcs levelezésükkel tanítanak, diplomáciai követük által a veszedelmekről tudósítanak, máskor elismerésükkel, ajándékukkal kitüntetnek, majd meg a vészek idején jövedelmükkel, vagyonukkal segítenek, gyámolítanak.

Nagy Lajos korában feltámadt sz *István* térítő szelleme. Egyik térítő háború követi a másikat, a vitéz sereget Róma keresztrel díszített zászlója vezérli és a mi királyunk, *Nagy Lajos* — VI. Ince kegyéből — az egyház zászlótartója. — Később, mikor a főpapok *Kenstaneban* az egyház bajait tárgyalják, *Wikleff* és *Huss* ellen az igaz hitet védelmezik,

mikor az orléansi szűz csodás harcai bámulatba ejtik Európát, akkor nálunk a királytalan országban *Hunyadi* János készülődik óriási küzdelemre hazájának, hitének esküdt ellensége, a pogány török ellen. »Elárvult állapotunkban országunk V. Miklóshoz esedezik a legbensőbbben, hogy méltassa ügyünket apostoli figyelmére«. A pápa közbelép, V. László királyunk kiszabadul a német fogságból, — III. *Kallixtus* meg katonáival az egyszerű ferenc-rendi barátot, *Kapisztránt* küldi közénk, ki lángoló lelkesedésével népünket a kereszt alá toborozza. Egygyé olvad a magyarban a templom és vár képe; várból a templomba, templomból a vár alá vonulnak. Elöl megy a török réme, *Hunyadi* János, kinek egész testét, lovát vaspáncél berítja, mellett V. Miklós pápa kitüntető keresztje ékíti, olvasóval koszorúzott kard van a kezében. Hangja, mint a riadó kürt szava, mértföldre elharsog, a pogánynak megrendül tőle a lelke és futnak a törökök tova a síkságon *Szebentől*-*Belgrádig*, mintha szárnyuk volna. Hat bíres csatában a pogánynak vére áztatja földünket, vér festi pirosra *Dunánkat*, *Tiszánkat*. *Nándorfehérvár* bírére nálunk is, *Rómában* is egyszerre hangzik fel a »Te Deum«, — egyszerre hullat aztán véres könnyecskéket is szemünkből a *belgrádi* hősnak és *Kapisztránnak* pestises halála.

(Vége köv.)

Hogy kik voltak, még eddig a nyomozásnak nem sikerült ezt kipuhatolnia.

(Revolveres leányzó.)

Laskó községben Halász Sára ottani lakosnőnél cselédként szolgált egy Kovács Julis nevű leányzó. A leány rabiátus természetű volt s e miatt asszonya fel is mondott neki, hogy két hét múlva elmehet.

A leány emiatt azután még veszekedőbb lett s az asszonyával folyton kereste a perpatvarra az okot.

Igy tett legutóbb is, mikor egy este már lefekvéshez készültek. Akkor is megharagította asszonyát, aki kintasítással fenyegette.

A leány erre az ágya szalmazsákjába nyúlt és abból egy töltött forgópisztolyt rántott ki s rálőtt az asszonyára.

A lövés homlokán találta az asszonyt; szerencsére azonban a golyó elcsuszván, nem hatolt be a fejbe s így nem volt halált okozó.

A revolveres leányzót természetesen nyomban feljelentette asszonya a hatóságnál. A vizsgálat során a leány tagadta, hogy ő rálőtt volna asszonyára; hanem azt vallotta, hogy birokra ment vele, a mikor elesvén, homlokát beleütötte az ágyba. Hanem a bűnjelt megtalálták a hatlövétű revolver képeben, a melyből egy golyó hiányzott.

Igy hát a revolveres leányzót gyilkossági kísérletért feljelentették a bíróságnak.

(Az apja szeretője életére tört.)

Hazafelé sietett Nagy-Vejkón egyik este özvegy Krecsmár Jánosné. A mint a lakásához közel ért, észrevette, hogy a kapuban valaki leskelődik reá, a kinek a kezében éles kés villog.

Megrémülve fordult erre vissza az asszony és segítségért kiabálva futott be a község házára, a hol előadta, hogy Hail István rálesett a lakása kapujában és egy éles késsel várta, hogy leszurja.

Elfogták erre Heil Istvánt, a ki fiatal leány és kérdőre vonták. A leány pedig nem tagadott semmit. Beismerte, hogy késsel fel-fegyverkezve várta az özvegyet a lakása kapujában és bizony leszurta volna, ha el nem menekül előle. Leszurta volna azért, mert a még mindig szemrevaló özvegy asszony szeretője az apjának s azt elcsábítja családi tűzhelyétől. És előadta a kést is, melylyel az özvegy életére akart törni. S elmondta azt is, hogy ugys megöli az asszonyt, ha az meg nem szűnik az apja szeretője lenni s el nem bocsájtja hálójából.

A mindenáron vérre szomjazó elkeseredett leányt erre bekísérték a bonyhádi járás-bírósághoz, a hol most várja a büntetését azért, mert meg akarta szabadítani az apját a szeretője hálójából.

Hírek.

Pécs, 1900. márc. 5.

Hétfői levél.

Kedves szerkesztő ur!

Itt küldök maguknak egy kis farsangi bucsuztatót. Olvassák épületességgel, a mint következik:

Téged is a voltak közé lehet már sorolni. Hogy milyen voltál? Egyéni nézet. Kinek-kinek nagyon kedves emléke, másoknak szomorú. Létezősülséged a mostani alakodban nem ér sokat, mondhatnók semmit.

Eddigi célod az volt, hogy összehozd az embereket, öreg, ifju megtalálta benned örömet, hány fiatal leány gondolt reád örömpeső szívvvel, hogy mily jól fog mulatni; hány szív talált párjára. De a multban nem is tekintettek téged kiállításnak, versenytérnek, hanem mulattak és mulattak mig itt voltál.

Nem okoztal annyi bajt ez előtt, mint most. Akkor ugy vártak, örültek, hogy jössz; vigaszt, derűt hoztál, hasonlítottál egy üde,

jókedvű, pajkos fiatal leányhoz. Ma? gondot, bajt, rossz kedvet hozol.

Gond vagy papának, mamának — leány-nak. Szegény papák és férfiak! Hányszor tapogattjátok végig erszényteket, hány családi vihar zajlik le a drága toillettek miatt. Hány divatlap hányódik össze-vissza, mig megállapittatik a kívánt ruha. Sőt itt-ott, egy jól alkalmazott elájulás is előfordul. S mindez miért?

Azért, hogy kiadódik a rengeteg pénz, nincs a családnak nyugalma, rendje heteken át, izgatott mindenki, a papa a pénzért, a mama, hogy lesz-e sikere a sok kiadásnak, a kis leány, hogy hátha az a másik mégis szebb lesz, mint ő!?

Ma bizony nagyon hasonlitasz egy önmagával meghasonlott duzzogó vénleányhoz. Kinek pedig ugyancsak nem örül senki! — Hol van belőled a vidámság, a játssi jókedv? Eltűnt! Elmosta az idő! Hol belőled az egyszerűség? tánc?? Mind-mind eltűnt! Mig üde egyszerű, szerény, vidám voltál, mulattál — mulattattál, táncottál. Látod, látod, miért lettél magadhoz hűtelen?!

Üde bájaidért rajongtak, tódultak hozzád, felcicomázott, mesterkéltsz szépséged körülük. Előjele a kongó táncterem. Vagy azon leánykák nyilatkozata, kik azt mondták: inkább sohase teszem a lábam táncterembe, minthogy ott egész éjjel nézzenek és ne táncoltassanak.

Bizony szegény farsang barátom, te rop-pant változáson mentél át! Kivetkőztél régi alakodból s ez az uj sehogyse áll neked jól. Nagyban hasonlitasz azon gavallérhoz, ki ma már csak »uraságoztól levett« öltönyökben parádéz, de le ri róla, hogy ez az öltöny eredetileg nem neki volt szabva.

No de halotról nem illik rosszat mondaní. Nyugodj békében! S feltámodásod legyen szebb, mint halálad. Akkorra talán a fiatalság is megtanul táncolni s nem lesz a sok szép fiatal leány csupán faldisze a táncteremeknek.

Britt Annika.

Napirend 1900. március 6-án.

Naptár: k e d d, március 6. — Róm. kath.: Frigyes — Prot.: Fridolin. — Görög-kel.: (febr. 22.) Jenő. — Zsidó: Veadar 5. — Nap két 6 óra 33 perckor: nyugszik 5 óra 49 perckor. — Hold két 9 óra 9 perckor délelőtt; nyugszik éjfékor.

Időjárás. A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: hőemelkedés várható jelentékeny csapadék nélkül.

Vendéglősök szikvizgyár-szövetkezetének közgyűlése a Vigadóban d. u. 3 órakor.

Pécsi Pineér-egylet közgyűlése a Baumler-féle vendéglőben éjjel 12 órakor.

Színház: »Szép Helena«, operett.

— (Az izr. nőgyelet estélye.) A pécsi izraelita nőgyelet tegnapelőtt este tartotta meg a „Vigadó“-ban hangversenyyel és tombolával egybekötött táncestélyét, mely dacára annak, hogy már kivül esett a farsangon, fényesen sikerült. Az estély valóban érdekes és előkelő műsorát Kiss Ilonka cimbalomjátéka nyitotta meg, melylyel sikerült a fiatal hölgynek óriási tapsra ragadni a hallgatóságot. Kiss Ilonka néhány magyar dalt adott elő s kitünő játéka, valamint a dalok érzésteljes előadásával méltán rá szolgált a zajos ovációkra. Majd Schapringer Mici játszta el zongorán Preusz Adolf harmonium és Back Adolf hegedű kísérete mellett Bercsené „Bölcső dalát“ és Schumann „Nocturné“-jét. Különösen a második piece-vel értek el nagy hatást az előadók, midőn Schumann „Nocturné“-ját játszva valódi műélvezetet nyújtottak a közönségnek, mely lelkesedéssel tapsolt a remek zenei alkotás lágy hangjai pompás egybeolvadásának. A műsor következő számát Szabó Erzsike szavalata töltötte be, ki Fehér Árpád „A férj vadász“ című monologját igen csinosan adta elő. Tiszay Dezsőné énekszámát következett ezután. A mi Blahánék „Vajjon szeretlek-e?

(Ob ich dich liebe?) kezdetű dalt énekelte el, mely után óriási tapsviharban tört ki a közönség s a lelkes ováció csak akkor ért véget, midőn Tiszayné két bús magyar nótával toldotta meg a műsor eme számát. Ezután Back Adolf fiatal hegedű művész lépett a pódiumra. Back Adolf direkt az izr. nőgyelet estélyére jött le Bécéből, amiért külön elismeréssel adózunk neki. Játékát illetőleg bátran merjük állítani, hogy nagy zenei tehetséggel megáldott fiatal emberrel méltóbban még senkisémm viselte a „művész“ nevet, mint Back Adolf, kinek minden kelléke meg van ahhoz, hogy virtuoz legyen. Előadási modor és zenei tudás éppen ugy megvan a fiatal művészen, mint a legkifejlettebb technika, nagymennyiségű szinte vele született tehetséggel párosulva. Back Adolf Wieniawszky egy remek zenei alkotását a „Souvenir de Moskau“-t adta elő, mely után a közönségnek lelkes, zugó tapsvihar és eljenzésben megnyilatkozó tetszés nyilvánítása folytán még két magyar ábrándot játszott el, melyek csak fokozták a publikum ama alkotott véleményét, hogy Back Adolf egyike ama művészeknek, kit kétségtelen nagy tehetsége mellett fiatal kora is a legvérmesebb reményekre jogosítja s hogy eddig még nem küzdötte fel magát a világhírű művész hírnevére; annak pusztán az az oka, hogy pécsi és nem külföldi születésű.

A műsor végével néhány percnyi szünet után kezdetét vette a tombola s rövid idő múlva már a szerencsés nyerők szét hordták a szebbnél-szebb tombola tárgyakat, melyek valóságos kis kiállítás képeztek a terem egy sarkában. Tombola után tánc következett, mely Farkas Sándor zenekarának hangjai mellett kivilágos-kivirradtig tartott.

— (Bulletin a vizről.) A Tettye forrás vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: A vitzartók tele vannak; a tettyei forrás vizszolgáltató képessége f. hó 4-én reggel 1980 köbméter. — Ma hétfőn a víz a forrásban 1986 köbméter.

— (Pécs város választói.) A városi központi választmány intézkedése folytán a választók névjegyzékének teljesen újból való összeírását a kiküldött bizottság f. évi március hó 14. napjának délután 3 órájkor a városházán a közgyűlési teremben megkezdeni s március hó 31-ig bezárólag — a közbeneső ünnepeket és vasárnapokat kivéve — mindenkor délután 3 órától 5 óráig szakadatlanul folytatandja; mi a törvény rendelkezésén felül még azon figyelmeztetés mellett hozatik köztudomásra, hogy habár a választók névjegyzékének összeállítása hivatalból történik, mégis minden jogosított polgár személyes jogának érvényesítése céljából a fenti határidőben a kiigazító bizottság előtt, választóképességének beigazolására a törvény által megkivánt okmányokkal ellátva, személyesen is jelentkezhetik. Mely alkalommal még megjegyezzük, hogy az összeíró bizottság által elkészített választói névjegyzék a központi választmány részéről felülbírálat s netáni felszólamlásoknak végelintézése után 1901-ik évre érvényes leend.

— (Névmagyarosítás.) Studer János kántortanító, babarci lakos, valamint kiskoru gyermekei Ferenc, Ilona, Etelka, Béla és Antal vezetéknevének Szendére kért átválttatása belügyminiszteri rendelettel megengedett.

— (Kéménytűz a szeminárium-ban.) Tegnep este nyolc órakor a papnevelő-intézet főhomlokzatán az egyik kémény kigyuladt. A kétememeletes épület felett magasra szállott a füst, majd tűzsziporkák hullottak ki lángok kíséretében. A tüzet a cselédség hamar észrevette és gyorsan a helyszínen termettek a tűzről értesített tűzoltók is. Rövid negyedórai munka után el is oltot-

ták a tüzet, mely szerencsére nem okozott nagyobb veszedelmet.

— **(Támogatják a városházát.)** Jó öreg városházánk Percel-utcai része nyilván megrokkant bánatában a Löwy-féle palotába átköltözött rendőrség után, mert ma reggelre a kapubejárat elkezdett repedezni. Nosza emberek jöttek, nem egy, sok — mint a fürgetollu riporter írta — s nagy faoszlopokkal körültámogatják a megszakadozott kaput és kapualját. Valaki azután megkérdezte az egyik napszámot:

— Mit csinálnak, bácsi?

— Építjük az új városházát! — felelte az vissza és nagyot nevetett mellé.

— **(A pécsi vendéglősök szikvizgyár szövetsége)** bolnap (kedden) délután 3 órakor tartja rendes évi közgyűlését a Vigadóban. A közgyűlés tárgyai: 1. Igazgatósági jelentés. 2. Zárszámadás és a felügyelő bizottság előterjesztése. 3. A mérleg megállapítása. 4. A nyereség hovatfordítása. 5. Bejelentett indítványok.

— **(Tél a tavaszban.)** Az e hó elsején kezdődött hideg téli idő még egyre tart. Fagy és hó vegyesen jelzi a második telet, a mi felváltotta a februári szép tavaszi napokat. A rossz idő miatt a tegnapi hirdetett vasárnap-i térzene is elmaradt. De elmaradt szombaton délután az a helyszíni szemle is, melyet az indóház- és malom-utca összekapcsolása vegett nyitandó új utcák megállapítása céljából kellett volna tartani. Most majd új határnapot tűznek ki a helyszíni szemlére, a mikorra majd hihetőleg az idő is megenyhül már.

— **(Összeégett gyermek.)** Ma reggel összeégett egy kis gyermek a szülei lakásán, hol felügyelet nélkül volt otthon. Az Erzsébet-utca 2-ik számú házban történt a szerencsétlenség, hol Steiner József házaló és felesége magára hagyták öt éves Henrik nevű fiukat a szobában. Míg ők dolguk után jártak, a magára hagyott gyermek a kályhához ment s ott a parázsszal játszott. Egy peráz a ruhájára esett, mire az öltözék lángot fogott s a fiú egész oldala összeégett. A rendőrség részéről Ludvigh Ferenc dr. kerületi orvos és Sárkány Ármán tb. rendőrkapitány kimentek a helyszínére s az összeégett fiút ápolás végett a kórházba szállították, hol — ha esetleges benső komplikációk nem állnak be — talán meg fogják az életnek tartani. A szülőket gondatlanságból okozott súlyos testi sértésért feljelentették az ügyészségnek.

— **(Kisiklott személyvonat.)** Tegnap este kilenc órakor vonatkisiklás történt a szentlőrinc-nasici vonalszakaszon. A Szentlőrinc-re menő személyvonat Gusztávműve és Szentlőrinc között kisiklott. Azonban a kisiklás nem járt szerencsére nagyobb veszéllyel. Egy kocsi rongálódott csak meg és sem az utasokban, sem a vonat személyzetében nem esett kár s a vonat rövid késéssel érkezett be Szentlőrinc-re.

— **(Eltűnt adópénztárnok.)** Rejtélyes eltűnésről beszélnek szombat este óta Szigetvárott. Héregi Géza, a szigetvári királyi adóhivatal pénztárosa, tűnt el szinte megmagyarázhatatlan okokból. Már három nap óta nem tudják, hogy hol van s felesége és gyermekei kétségbe vannak esve sorsa fölött. Állítólag revolvért vásárolt s most attól félnek,

hogy öngyilkossá lett valahol. Városunkba is eljutott tegnap az eltűnés híre s az itt is ismert adópénztárnok sorsa nagy feltűnést keltett. Beszéltek hivatali sikkasztásról is; az egyik forrás szerint 8—10 ezer forintot sikkasztott volna az eltűnt pénztáros. Azóban más hír szerint csak kétezer forint hiányt találtak a pénztárban, melynek kulcsát el sem vitte magával Héregi, a ki rokona volt Máthi Ferenc, kaposvári pénzügyigazgatónak is s anyagi viszonyai sem voltak olyanok, hogy sikkasztásra ragadtathatta volna magát. A nyomozást különben megindították az eltűnt adópénztárnok után, kinek eltűnése valódi okáról a vizsgálat van hivatva felvilágosítást adni.

— **(A központi választmány ülése.)** A községek a napokban fejezték be az urbéri negyedtelkek megállapítását, minek következtében 1900. évre újból összeírják a választók névjegyzékét, melybe most azok is belekerülnek, kik a megállapított urbéri negyedtelkek után választásra jogosultak. E tárgyban tartott ma délelőtt ülést a vármegyei központi választmány, melynek Tormay Károly alispán elnökle alatt Seeh Károly, Hinka László, Krasznay Mihály, Horváth István, Vaniss Sándor és Jeszenszky Lajos a tagjai, jegyzője pedig Lehel Győző, vármegyei első aljegyző. A bizottság az urbéri negyedtelkek névjegyzékének felolvasása után megállapította a választói névjegyzékek összeírásának legközelebbi közhírré teendő határidejét s ezzel már háromnegyed 11 órakor az ülés véget ért.

— **(A pécsi kerületi betegsegélyező pénztár)** tegnap délelőtt 10 órakor tartotta évi rendes közgyűlését a városháza közgyűlési termében Hamerli Imre elnökle alatt. A közgyűlés első tárgya az igazgatósági jelentés volt, melyet Lauber Rezső dr. olvasott fel. A jelentésből kiemeljük, hogy a keresk. miniszter elvi jelentőségű határozattal kimondta, miszerint az ipartestületi tagok alkalmazottainak az alapszabályok keretén belül szabad választási joguk van a kerületi és az ipartestületi pénztár között. Ennek helyességét igazolta a gyakorlat is, mert az ipartestületi pénztár megalakulása óta alig 82 munkaadó pártolt el a pénztártól, mintegy 218 alkalmazottal. A pénztár anyagi helyzete igen kedvező. Befolyt tagjárulékokból 37.393 korona 59 fillér; segélyezésre fordított 25.568 kor. 72 fillér; maradvány 5.601 kor. 29 fillér. Tagok száma volt a múlt évben 2316 férfi és 201 nő. Táppénzben vagy kórházi ápolásban részesült 868 férfi és 112 nő; megbetegedési eset volt férfinél 957, nőnél 124; ingyen orvosi kezelésben részesült 332 férfi és 28 nő. A jelentést a közgyűlés örvondetes tudomásul vette s köszönetet szavazott a pécsi rendőrkapitányságnak a pénztári beadványok kiváló pontossággal történt elintézéséért és a helybeli sajtónak a pénztár támogatásáért. A múlt évi mérleg szerint a pénztár vagyona 29.890 kor. 33 fillér; terhe 15.424 kor. 31 fillér. A múlt évi bevétel 44.637 kor. 83 fillér; kiadás 39.036 kor. 54 fillér volt. E mérleg a felügyelő bizottság szerint mindenben helyeslővén, a felmentvény megadatott. Ezután megválasztották az igazgatóságba rendes tagoknak: Schwarz Károlyt, Holly Mihályt, Vörös Ferencet, Rovacsek Józsefet, Vig Lajost, Gyratzl Gábort, Schmeberger Nándort, Cser Bélát, Rechnitzer Samut és Molnár Józsefet; pótagokul Böhm C. Felixet,

Tamás Jánost és Bodensteiner Antalt. A felügyelő bizottságha Viszt Péter és Domján Ottmár munkaadók és Druckenbrod Károly, März N., Hartmann József és Himmel Ferenc választattak be. Végül Hamerli Imre indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy a helybeli összes betegsegélyező pénztárakhoz felhívást intéz, hogy hajlandók-e egy testületté egyesülni? Igenlő válasz esetére ki fogják dolgozni az egyesülés módozatait. Ezzel a közgyűlés 11 órakor véget ért.

— **(Lengyel festő Pécssett.)** Stoklosinski I. K. mű- és arcképfestő városunkba érkezett s pár hónapot itt szándékozik tölteni. (Lakása Ferenciek-utca 6. szám alatt van.) A festőművész itt tartózkodása alatt megrendeléseket fogad el arcképekre s egyéb festészeti művekre s hogy közönségünk bizalommal fordulhat hozzá, azt igazolja a Kiss Zsigmond-féle divatáru-üzlet kirakatában közszemlére kitett genréképe, mely egy sétára induló fiatal hölgyet ábrázol s úgy művészi felfogás, mint a kivitel s különösen a ragyogó színhatás tekintetében előkelő művészi tehetségről tesz tanuságot. Ajánljuk olvasóinknak a kép megtekintését.

— **(A munkás rokkantak) segélyező egyesülete** tegnap délután 3 órakor tartotta meg évi rendes közgyűlését a pécsi ipartestület siklósi-országuti helyiségében. Miután Csukás Zoltán elnök a közgyűlést megnyitotta, felolvasták az egylet évi jelentését, melyből kitűnőleg a munkás rokkantak segélyező egyesülete pécsi fiókjának rövid egy éves tennállása óta igen szép számmal szaporodtak a tagjai, úgy, hogy — amint a zárszámadásokból kitűnik — az egyesület ez évi tiszta jövedelme 1600 koronát tesz ki. Az egyesület vagyona, melyet a székesfővárosi központ kezel, ezidőszert 260 ezer koronát tesz ki. Az évi jelentés és zárszámadás felolvasása után következett a tisztújítás, melynek eredményeként védnökül Zsolnay Vilmos gyáros, elnökül Csukás Zoltán, alelnökül Feszl Károly, jegyzőül Felsik Sándor és pénztárnokul Bors Jenő választattak meg.

— **(Közütak javítása.)** Az elmúlt idej tél a maga gyakori hóesései és olvadásai folytán nagyban hozzájárult ahhoz, hogy néhány amugy is rossz lábon álló közut javítása szükségessé váljék. Így a közel jövőben a szászvár-mágocsi és a bellye-batimai törvényhatósági közutak — melyek közel az utóbbi Albertfalva és Hercegszöllősen vezet át — kerülnek javítás alá. A javítási munkálatokat a vármegye árlejtés útján kívánja biztosítani, mely árlejtés, illetve versenytárgyalás megtartásának határnapjául Tormay Károly alispán 1900. évi március hó 17-ének d. e. 10 óráját tűzte ki. A zárt ajánlatok ez ideig adandók be az alispáni hivatalhoz.

— **(Meglopott gauda.)** Kőkényesi József belvárdi lakos panaszt emelt a községi elöljáróságnál, hogy nyitva felejtett lakásának konyhájából eddig ismeretlen tettesek egy téli kabátot elloptak. A tettest a káros panasza folytán most nyomozzák.

— **(A statisztikai hivatal.)** Tulajdonképen azt a címet kellett volna adni e hírünknek, hogy »A közhivatalok réme«, mert nincs az a fölöttes miniszterium mely annyi munkát adna a közhivataloknak, mint az országos statisztikai hivatal, melynek működése

csupán egyszer egy esztendőben nyilatkozik meg, midőn évkönyvét kiadja, melyből megtudni, hogy hány ember él, hány halt el Magyarországon, mely pontosan közli hány tűz eset, vízkárosulás volt, közli mennyi tojást fogyasztott el Magyarország lakossága, szóval statisztikát vezet még tán a két fejjel s hat lábbal született borjúkról is, mely adatokat természetesen az egyes törvényhatóságok gyűjtik egybe, míg a büszke nevű Országos statisztikai hivatal a beküldött adatokból csupán évkönyvét állítja egybe. S hogy most ismét szaporodjék a közhivatalok és törvényhatóságok dolga, most a belügyminiszter egy rendeletet bocsájtott ki, melyben elrendeli, hogy jelentse be minden község, járás és város, hogy az új bűnvádi eljárás életbeléptetése óta, hány tettest nyomozott ki a rendőrség és hányat a csendőrség, mert az ujtásokban kifogyhatlan statisztikai hivatal egy új rovatot nyitott, melyből jövő évi évkönyve számára összeállítja majd a rendőrség és csendőrség tevékenysége című rovatot. Hogy ez megint mennyi munkát ad az egyes hivataloknak — természetesen az ügymenet rovására — azt csak azok tudják igazán, kik az országos statisztikai hivatal örökös vezetését tűrni kénytelenek.

— **(Kutya-hecc.)** Megindulnak így márciusban a tisztelt című kutyapécerek is, nemcsak a Duna zajlása. És a kutyapécerek nagyobb hűhóval csinálják a munkájukat, mint a Duna. Mert rendszerint a piacon rendeznek vadászatot egy-két jámbor és apró kutyára, melyek azonban oly fürgék, hogy hosszú versenyfutás után is bajos őket elfogni. Ma is volt már ilyen kutyahécc. A piacon tíz óra tájban három pecér kergetett egy kis kutyát, mely a nép örömrivalgása között menekült előlük körben a piacon, majd egéruat nyerve, a király-utcán végleg elillant az orruk elől. Egy asszony azután gunyosan konstatálta:

— Elmegy a fő-utczára sétálni!

A felsült pecér urak pedig leverve balagának odább.

— **(Elveszett kutya.)** Folyó hó 2-án a Siklósi országút 13. számú házból egy fehér selymesszőrű, körülbelül 56 cm. magasú *pincsi* kutya tűnt el. Ki nyomára vezet a fentnevezett ház lakóit az eltűnt kutyának, illő jutalomban részesül.

— **(Rosszul lett a színházban.)** A tegnapi esti színházi előadás alkalmával a színház karzatán rosszul lett egy cselédleány. A második felvonás közben elájult; szerencsére a jegyszédőnök hamar mellette termetek és felocsolván, kivezették a folyosóra. Ott azután Jungmann Rezső dr. színházi orvos által nyújtott segély után jobban lett a leány, kit Sinkó Etelnek hívnak s az előadást is végig hallgathatta.

— **(Felfüggesztett jegyzőválasztás.)** Dráva-Szent-Márton községben nagy az izgatottság a miatt, a miért a jegyzőválasztáson a fősolgabíró nem akarta azt a férfit jelölni, a kit az egész község óhajtott. E miatt a jogfosztás miatt a választást föl kellett függeszteni és a jogaikban megsértett polgárok a következő táviratot menesztették a belügyminiszterhez: A somogy-dráva-szent-mártoni nagyközségi jegyzőválasztásnál a választó képviselőtestület által és az összes adózó polgárok által a választást megelőzőleg egyhangulag megválasztani óhajtott Kossa Tihaméry István jegyző jelöltet a választást vezető fősolgabíró a jelöltek sorába föl nem

vette; midőn ezáltal jogaink gyakorlásában megakadályozva lettünk, a választás felfüggesztett és a jegyzői állás helyettesítés által tölthetett be, azon alázatos kérelemmel fordulunk Nagyméltóságodhoz, hogy ezen sérelmes ügyünket orvosolni méltóztatnék. Gyuradinovits Pál s. k. és 20 képviselőtarsa sajátkezű aláírása.

— **(Éjféle közgyűlés.)** A pécsi Pincér-Egylet holnap (kedden) éjféle 12 órakor tartja évi rendes közgyűlését a Bäumler-féle vendéglőben.

— **(Katonai hír.)** A honvédség kötelekéből saját kérelmére elbocsájtott *Hamppek* László, 19-ik honvédgyalozezredbeli tartalékos gyógyszerész gyakornok.

— **(Eljegyzés.)** *Rosenak* Miksa dr. fővárosi gyakorlóorvos, eljegyezte *Behr* Jakab paksi magázó leányát.

— **(Ezer népkönyvtár.)** A földmívelési minisztérium ebben az évben ezer népkönyvtárat létesít az ország különféle községeiben. A könyvtárak mindenütt csak alapját képezik egy-egy nagy népkönyvtárnak, a mivé idővel községi hozzájárulás, adomány stb. útján fejlődniök kell. Amint valamennyi el lesz helyezve, a miniszter országos főfelügyelőt nevez ki, akinek feladata lesz a könyvtárak rendben tartásának ellenőrzése, itt-ott a kormány segítségével való tökéletesítése. A főfelügyelő miniszteri titkári rangban a földmívelési minisztérium kebelébe tartozik s a könyvtárak ügyeit a muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelőségétől függetlenül intézi.

— **(Ártalmas kendőző szer.)** Hires szépitő szer volt a Spitzer-féle arckenőcs. Használták asszonyok szerte a hazában, hogy üdőbbé, rózsásabbá varázsolják az arcuk bőrét. Valóságos csodaszernek tekintették, a mely vissza tudja varázsolni az elszállt ifjúságot. Most a belügyminiszter megvizsgáltatta a kendőcsöt s kitűnt, hogy az veszedelmes higanymérget tartalmaz. Ennek következtében a miniszter a csodaszert forgalomba hozatalát betiltotta.

— **(Ellopott bor.)** *Krasz* Péter pályautca 9. szám alatti lakos, korcsmáros ma furesa lopásról tett jelentést a rendőrségnek. A feljelentés egy 63 literes hordóról szólt, mely tele volt borral, mikor lekerült a pincébe. S dacára ennek és dacára annak, hogy a hordóból a korcsmáros apródonkiat csak 15 liter bort vitt fel, mégis tegnap egyszerre kifogyott a bor belőle. Mivel ennél fogva másnak is kellett a bort a hordóból hordania, még pedig nagyobb buzgalommal, mert épen 48 litert ez a más valaki vitt el, — tehát lopásnak kellett történnie. Most a rendőrség feladata, hogy kinyomozza a tolvaj kilétét és azt, hogy mimódon lopta el s hová tette a 48 liter bort?

— **(Március tizenötödike.)** A *szegvárdi* polgári olvasókör az idén is, mint minden évben, hazafias ünnepeket rendez a magyar szabadság hajnalhasadásának évfordulóján. Az ünnepi beszédet a kör elnöke, *Boda Vilmos* országgyűlési képviselő tartja s este lakomát tartanak a kör helyiségében. A *gyónki* kaszinó választmánya is elhatározta, hogy március 15-én a kaszinóban ünnepélyt rendez. A dalárda két hazafias dalt fog énekelni, a kaszinó elnöke pedig alkalmi beszédet tart. Az ünnepélyt lakomával zárják be. *Dombóváron* az iparosok rendeznek március 15-én hazafias ünnepélyt.

— **(Meghárosított hitelszövetkezet.)** Egy röpirat jelent meg Kaposvárott melyben a *kadarkuti hitelszövetkezet* igazgatósága hozza köztudomásra, hogy oly veszteséget szenvedett bűnös, vagy legalább is könnyelmű manipulációk folytán, mely veszteség nemcsak egyeseket tönkretételre fenyeget, hanem a szövetkezet további fennállását is veszélyezteti, sőt

határozottan árt a hitelszövetkezetek szép lendületet vett ügyének is. A szövetkezet igazgatói elmondják a röpiratban, hogy egykori igazgatójuk, *Hauer Géza* szentimrei földműves iskola igazgató közbenjárására és személyes jeltállása mellett 12,000 frtot meghaladó kölcsönt szavaztak meg azoknak a csökölyi embereknek, kik *Hermann Manó* zsuppói birtokát megvették. A pénzt a szövetkezet az országos központi hitelszövetkezetből szerezte be a beküldött kötvények ellenében s midőn az *Kadarkutra* érkezett, a postán *Hauer Géza* vette fel, hogy a kölcsönvevők közt kioszsza, illetve az eladót, *Hermann Manót* kifizesse. *Hauer* azonban elmulasztotta a kölcsönvevők birtokaira a 12,000 frtot kellőleg biztosítani, sőt a birtok elosztásában is történtek hibák s amellett ügynöki díjat is fizettettek ki. Az ügyletről peres következték, melyekben a hitelszövetkezet vesztes lett — de most *Hauer* ellen bűnfeljelentést tettek a kaposvári kir. törvényszéknél, melynek kimeneteléről várják, hogy a 12,000 frt erejéig *Hauer* anyagi felelőssége bűnügyi uton állapíttassék meg.

— **(Férjek szökése.)** A Don meléki Rosztovból — úgy látszik — szöknek a férjek. Nap-nap után jelentkezik egy, vagy több asszony a rendőrségnél azzal a panaszszal, hogy a férje eltűnt, nem tudják hova. Január hónapjában legalább hatvan asszony járt a rendőrségnél, hogy valamit megtudjon az uráról.

— **(Orvosi vizsgálat.)** Tudvalevő dolog, hogy a városokban, vagy községekben előforduló járványos, vagy hevenyfertőző kórok előfordulásáról a hatóságok jelentést tartoznak tenni a belügyminiszternek is. Az idei beérkezett egészségügyi jelentésekből — amint hogy igaz is — azt konstatálta a belügyminiszter, hogy aránylag a múlt év végén és a folyó év elején sokkal több heveny fertőző kór lépett fel járványosan, mint az előző években s okát annak abban keresi a belügyminiszter, hogy a városok és községek köztisztaságára nem fordítanak elég gondot s azért egy ma érkezett s valamennyi törvényhatósághoz intézett rendeletében szigorúan meghagyja a belügyminiszter, hogy a hatóság a legkiterjedtebb intézkedéseket tegye meg a városok és községek tisztántartása végett, a városokban divó tömeglakásokat szüntesse meg, az ugynevezett iparos herbergeket állandó fertőtlenítéséről gondoskodják, azontelül a községi és járási orvosok bizonyos időközökben vizsgálatot tartsanak, az egyes községeknek közegészségügyi szempontból való tisztántartását ellenőrizendő. Ehhez bővebb kommentár nem kell. Igaza van a belügyminiszter urnak s csupán az a kár, hogy ez a rendelet is eső után köpönyeg!

— **(A kolbász, mint csataok.)** Azt mondják, hogy *Pompadour* márkiné korában gyakran megesett, hogy néhány fehér parókás ur egy hajfürtért vivott egymással élet-halál harcot, de ebben a korban is, midőn egy női hajfürt miatt folyt a vér, alig történt volna háboru egy kolbász miatt. Ez a furesa historia pedig a napokban esett meg egyik közeli faluban, a hol két szaporakezű asszony karmolt térképet egymás arcára az omninozus szál kolbász miatt. Akként történt meg a furesa asszony-háboru, hogy *Katona János* nének volt egy szál kolbásza, *Vörös István* nének meg egy kutyája. A kutya elkapta a kolbászt, *Katonáné* meg elverte a kutyát, mit a szomszédné látván, a kutya védelmére

kelt s csakhamar egymás hajába kapaszkodott a két asszony és kezeik oly serényen jártak, mint a motolla. A kutya pedig ezalatt a kerítés tövében az inyencek gyönyörével nyalta a száját a lopott kolbász után. A dolognak alighanem a bíróságnál lesz folytatása.

Üzleti értesítő.

— (Edhoffer K.) butor-asztalos Nagy-Flórián-u. 5. sz. Elvállal festett és fényezett fenyőfa butormunkákat a legujabb minták után a legszebb kivitelben, úgy színtén minden e szakmába vágó javításokat és átalakításokat. Ugyanott kapható mindennemű butor-tisztításhoz alkalmas butor-olaj, egy kis üveg 10 kr., nagy üveg 20 kr. ugyanaz elad egy 5 szobából és az összes mellékhelyiségekből álló, kerttel és udvarral bíró házat szabad kézből.

— (Uj kárpitos és díszítő műhely) nyílt meg Nepomuk-u. 14. sz. alatt, melynek tulajdonosa Steinberger Samu, kinek bécsi és bpesti üzletekben szerzett tapasztalatai biztosítékot nyújtanak arra nézve, hogy még a legcomplicáltabb munkák is finoman végeztenek. Minden e szakmába vágó rendelések és javítások olcsó árban végeztenek.

— (Uj bádigos üzlet) nyílt meg ferenciek-ut 3. sz. alatt, melynek tulajdonosa Varga József, elvállal mindennemű építkezéseknél előforduló bádigos munkákat, festéseket és javításokat olcsó áron. Vízvezetékek berendezéseket is készít.

Művészet, irodalom.

○ Vasárnapi előadások. Tegnap délután szépen megtelt ház előtt került színi »Szulamith«, ez a héber dalmű, mely mindig megtalálja a maga publikumát. Az előadás a jobbak közül való volt s a szereplők mindegyike megállította helyét, a leikes délutáni publikum pedig ugyanez tapolt az Absolon Abigail és Szulamith vadmacskás tragédiájának. Este pedig a »Szökött katoná« került színi, ez a pompás népszínmű, melynek tözgyökeres magyar volta sohase téveszt hatást, ha a darab jó előadásban kerül színi. Tegnap este azonban (szerencsére csak kevés számú publikum volt a színházban) oly előadásban került színi, melyről bírálatot írni lehetetlen. A szerep nem tudás epidemikus betegsége valamennyi szereplőt kivétel nélkül lepte meg s oly emberek is, mint például Batosi, kinek egyik legjobb tulajdonsága a szorgalom volt, tegnap este rettenetes módon sinylett a szerep nemtudás nehéz betegségében. Könyves Jenőnek, ki Monti gróf szerepét alakította volna, hang és színtelen alakítását megbocsájtjuk, mert mint értesültünk, Könyves Jenő tegnap este betegen játszotta végig szerepét. De nem hibáztatjuk a tegnapi előadásnak minden kritikán aluli volta miatt a többi színészeket sem, hanem igenis hibáztatnunk kell a vezetőséget, mely a színészeket egy napon kétszer s mind a kétszer nem könnyű szerepekben foglalkoztatja. Kozma István, Lévy Sarika, Batosi, Sarlay, Németh, mindannyian délután is játszottak s így természetesen, hogy a legjobb szereptudás mellett is a fáradtság nem engedi már őket úgy játszani, hogy élvezetes előadást tudnának nyújtani. Egyik legszebb része a »Szökött katoná«-nak a siralombházi duett, melyet rendszerint a társulat baritonistája és tenoristája énekel. Mezey Andor persze délután Absolon nehéz szerepét játszotta s így este egy kardalnok ugrott be helyette s bár dicséretre legyen mondva, tapsot is aratott éneke, baritonista mégsem volt. A vasárnapi est az, melyen nemcsak a színházi publikum cremje jön a színházba, hanem a karzatot és állóhelyet a szórakozni vágyó iparosok és munkásosztály töltik be s ezek is megérdemlik, hogy pénzükért valamit lássanak. Elhiszszük, hogy a délutáni előadások szépen hoznak a konyhára, de ezek révén nem szabad a vasárnapi esti

előadások sikerét veszélyeztetni, mert végre a színházbajárás esti szórakozás, a délutáni előadás pedig csak amolyan »műmelléklet.« Igen könnyen megoldható kérdés ez, mert hiszen csak akként kell a műsort beosztani, hogy délután a drámai, este pedig az operett személyzet legyen foglalkoztatva. Mert nincs az a színigazgató, nincs az a publikum és nincs az a kritikus, ki azt kívánhatná, hogy az a színész, ki szombaton este operában játszott, délután dalműben volt foglalkoztatva, este meg jó népszínmű énekes legyen. Fárastó ez a színészekre, karszemélyzetre egyaránt s fárastó a publikumra melynek fület veszélyezteti a sok ének és kockáztatja a vasárnap esti előadás sikerét, a mikor a színházbajárók pénzükért nem részvétet keltő nyögdcselet, hanem előadást akarnak látni. Végre a színész is csak ember s mint ilyennek, pihennie is kellene. (H—i E—r.)

○ Bajor Riza a pécsi színházban. E hét folyamán lép fel színházunkban Bajor Riza, a kolozsvári nemzeti színház kedvelt tagja s városunk szülötte. Első fellépte szerdán lesz Dumas Sándor kitűnő színművében Denise-ben, a második és utolsó pénteken, az Idegen nő-ben. Mindkét fellépte iránt már is általános és nagy az érdeklődés.

Törvénykezés.

§ Párbaj. Ma tárgyalta a kir. törvényszék Nagy Sandor és Horváth Károly festőművész párbajügyét. Még 1898. évi november első felében kávéházi összeszólalkozás miatt a lovassági kaszárnyában párbajt vívtak, melyben mindkét fél megsebesült. Már többször volt ez ügyben tárgyalás, melyet azonban Horváth Károly távolléte miatt nem lehetett megtartani. Most, hogy visszajött Münchenből rögtön megidéztek s a mai főtárgyaláson a kir. törvényszék mindkét felet párbaj vétségért nyolc nap állami fogházra ítélte jogerősen.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése márc. hó 5-én. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A Házban a kereskedelmi tárca költségvetésének tolytatólagos tárgyalásánál Lázár György beszélt ma elsőnek a költségvetés mellett.

Rátka László kikelt a gépügynökök ellen. A konzulatusi intézményt a kereskedelmi miniszternek kell a hatáskörébe venni. Különböző nem történhetett volna meg az a szegényes eset, hogy a magyar Tengerhajózási Részvénytársaság Romániában koncesszióért folyamodván, konzulunk azzal utasította el, hogy nincs hivatala a magyar érdekeket képviselni.

Serényi Béla gróf a tisztességes kamat mellett és az idegen tőkének kamatgaranciával behozatala mellett beszélt.

Ugron Gábor a kereskedők magasabb kiképzése mellett szólalt fel.

Végül Konkoly-Thege Miklós beszélt a költségvetés mellett.

TÁVIRATOK.

— Fiume deputációja. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Fiumében tegnap délután a Deák-szállodában az autonomisták mintegy hétszázán, köztük a feloszlott reprezentanza tagjai, összegyűltek. Mayländer indítványozta, hogy nagy deputáció küldessék Budapestre a képviselőházba Széll Kálmán üdvözlésére s egyúttal kérelmezzék a városi választások kiírását. Nagy lelkesedés között megválasztották erre a küldöttséget, mely este Budapestre utazott. A pályaudvaron nagy sokaság volt s »Éljen Fiume!«, »Evviva

deputazione!«, »Evviva Mayländer« és »Jó sikert« kiáltásokkal fogadták a küldöttséget, melynek szónoka Budapesten Battány Tivadar gróf, Fiume képviselője lesz.

— A lex Heinze ellen. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Berlinben a lex Heinze ellen nagy gyűlés volt. Sokan felszóltak, köztük Sudermann Hermann, a híres színműíró is. Kimondták, hogy elvárják a birodalmi gyűléstől, hogy a végleges tárgyaláskor visszautasítsák a szemérem és erkölcs védelme alatt az irodalom jogaiba avatkozó álszentekedő törvényjavaslatot.

— Párt-értekezlet. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Az Ugron-párt tegnapi értekezletén kimondta, hogy nyugodtan bevárja Ugron Gábor összeférhetlenségi esetének elintézését. Egyelőre nem akarják belső harccal a függetlenségi pártot tehetetlenné tenni.

— Bánffy Dezső afférje. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Dániel Gábor és Gajári Géza a következő táviratot küldték tegnap este Bécsbe: »Innthal K. úrnak, a »Vaterland« kiadójának, Bécsben. Mint Bánffy Dezső megbízottjai felszólítjuk, hogy a lapja tegnapi számában foglalt, Bánffyra vonatkozó rágalmaikat nyilvánosan vonja vissza, vagy a cikk beküldőjét, illetve szerzőjét nevezze meg.«

— Holló Lajos kontra Eötvös Károly. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Holló Lajos dr. Eötvös Károlynak levelet írt, felelve az »Egyetértés« sértegetéseire: »Ha valaki sértve érzi magát állításaim által, módjában állott volna önnek elégtételt szerezni; de mások háta mögé állni, ügyvivők által elintézni a dolgot nem lehet. A mit ön tesz, az gyáva emberek szokása.«

— Stefánia esküvője. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Stefánia főhercegasszony szerdán este megy Miramareba. Kisérni fogja Erzsébet főhercegnő és udvara. Az esküvő esőndben március 21-én lesz a palota házikápolnájában Lónyay Elemér gróffal.

Az esketést Mayer Lőrinc udvari plébános fogja végezni. Esküvő után az új pár a Riveriára utazik. Stefánia főhercegasszonynál Bécsben az utolsó udvari ebéd tegnap volt.

— A transzváli háború. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Dordrechtből írják, hogy az angolok elfoglalták a boerok hadállásait. A boerok vissza akarták foglalni pozícióikat; de végül nagy veszteséggel visszaverettek. Az angoloknak hat halottjuk, tizenöt sebesültjük volt.

Londonból írják, hogy Viktória királynő elhalasztotta küldöldi utazását.

New-Yorkból írják, hogy Mac-Kinley elnök kijelentette, hogy a mikor csak kívánják, kész a béke közvetítésére.

Szerkesztői üzenetek.

Tíz baka egy sorban. A Makár-utca 22-ik számú ház előtt esteként letolygó botrányos jelenetekről már írtunk egyszer. Elég jellemzi a rendőrkapitányság tehetetlenségét,

hogy nem tud tenni semmit ez erkölcstelen és botrányos baka-idill megszüntetése végett. Rozenstein ur azonban, kinek nevét ön a kupléjába is beleszította, azt mondja erre, hogy a baka imádkokat a pinceablakoknál fogadó szolgálói nagyon jó lányok s nincs ok rá, hogy elcsapja őket. Parancsoljon a rendőrség a bakáknak, hogy azok ne járjanak a pinceablakokhoz udvarolni.

M. J. dr. (Vörösmart.) A külön mellette közlésre nem vállalkozhatunk, így becses ajánlatától ez egyszer — sajnálattal bár, de — el kell tekintenünk.

Még egyszer a különóra. Mint-hogy minket semmiben, úgy ebben az ügyben sem vezet személyes tekintet, a kérdést szombati közleményünkkel egyelőre befejezettnek tartjuk, legalább addig, míg a vizsgálat, melyet az iskolaszék elrendelt, befejezve nem lesz. Ezért ma küldött közleményét fétretettük, mert szükség nélkül csak újabb személyes rekriminációkra adhatna alkalmat.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Angyal Samu

Pécsett, Király-utca 3. (Hajó épület.)

Ajánlja nagy választéku áruraktárát,
uri, női divat
és rövidáru cikkei,

u. m. saját gyártmányu férfi-ingeit, gallér, kézelőket, legújabb nyakkendőit, legjobb szabásu alsónadrágot, fegyházban kötött harisnyáit, jó minőségű és szabásu fűzők (Mieder), keztük, kötények, csipkék, szalagok, fátyolok és minden e szakba vágó cikkeket.

Olcso, mérsékelt árak. — Pontos kiszolgálás.

Segédjegyző.

A nagy-peterdi körjegyzőségnek megbízatásom idejére józan, szorgalmas, jegyzői irodában már alkalmazásban levő, az adómunkálatok teljesítésére képes s feltétlenül megbízható fiatal segédjegyző **azonnal alkalmazást** nyer. Javaldalma: lakás, fűtés és világítással és havi 50 korona utólagos havi részletekben fizetve.

Az ajánlatok minél előbb leendő beküldését kérem.

Nagy-Peterd, 1900. évi március hó 3-án.

Vörös József,
h. körjegyző.

Uj tűzifakereskedés.

Schuller József és fia Pécs, Vitéz-utca 34.

Ajánlja kitűnő minőségű tűzifáját a következő jutányos árakon:

Gyertyánfa hasáb ölenként	12. — kr.
Bükkfa „ „	11.80 „
Kevert hasábfafa „	11. — „
Gyertyánfa gömbfa	9.75 „
Bükkfa gömbfa	9.50 „
Faszén métermázsánként	2.20 „
Vágott fa „	— .80 „
Vágott gömbfa, gyertyán és bükkfa kevert, waggononként 100 mm. a pécsi állomáshoz szállítva	45. — frt.

Megrendelések:

a Maletter-féle telken,

Vitéz-utca 34. szám alatt, a fatelepen, eszközölhetők.

Megrendelések eszközölhetők még: Gyimóthy Gyula ur fűszerkereskedésében Vásártér 1., Blancz József ur papirkereskedésében Király-utca, özv. Tausz V.-né dohánytözsdejében és Mauthner Mór ur fűszerkereskedésében Ferencziék-utca.

Vitéz-utca 16-ik számú

HÁZ

jutányos áron kedvező feltételek mellett eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

645. sz.

Tlkv. 1900.

Árverési hirdetmény.

A dárdai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kiszely Nep. János utóajánlata folytán ifj. Jakab János kopácsi lakos végrehajthatónak Wéki Julianna férj. Farahó Imréné kopácsi lakos végrehajtást szenvedett elleni 557 kor. 30 fill. tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést a dárdai kir. járásbíróság területén levő Kopács községben a 192. sz. tjkvben felvett 298. 368. hrsz. 170. házsz. ingatlanból végrehajtást szenvedőt illető felére 345 kor. 40 fillér kik. árban ugyanott a 642., 1405., 1476. hrsz. ingatlanból végrehajtást szenvedőt illető felére 352 kor. kik. árban, ugyanott a † 888/8. hrsz. ingatlanból végrehajtást szenvedőt illető felére 56 korona 60 fillér kik. árban, a kopácsi 201. sz. tjkvben közös legelőből a B. 372. részletre 132 korona kik. árban mint becsárban elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1900. évi április hó 10-ik napján d. e. 10 órakor Kopács községben a bíró lakásán megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 34 kor. 51 fill., 35 kor. 20 fill., 5 kor. 60 fill., 13 kor. 20 fill. készpénzben, vagy az 1881. 60. t.-cz. 42. §-a alatt jelzett árfolyammal számított szaz 1881. évi november hó 1-én 3333-ik szám alatt kelt Igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárdán, a kir. jbiróság mint tlkvi hatóságnál. 1900. évi február hó 6-án.

Dr. Molnár albiró h.:

Székács
kir. albiró.

Huzás már holnap!
VISSZAVONHATATLANUL
UTOLSÓ HUZÁSA
A BUDAPESTI POLIKLINIKAI EGYESÜLET KÖRHÁZA
JAVARA RENDEZETT

NAGY JÓTÉKONYSÁGI SORSJÁTEKANAK

FŐNYEREMÉNY: **100,000** KORONA.

EZENKIVÜL 5000, 1000 stb. KORONA ÉRTÉKŰ NYEREMÉNYEK, MELYEK LEVONÁSÁVAL KÉSZPÉNZBEN KIFIZETETNEK.

20%

Egy sorsjegy ára csak **1 KORONA.**

Sorsjegyek kaphatók: Krausz Simon és fia banküzlet, Schapringer J. bank és váltóüzlet és Ullmann M. K. bank és váltóüzlet Pécsett.